

Kritické zhodnocení literatury (Literature Review)

POLb1006 seminář, 19/20.10.
2022

Kritické zhodnocení literatury

- **Shrnuje** a **hodnotí** to, co už bylo napsáno/vyzkoumáno o tom, co nás zajímá.
- To, „co nás zajímá“, **není oblast** politologie (KZL by bylo hrozně dlouhé), ale nějaká **konkrétní otázka**
- Tvoří obvykle součást širšího textu, ale musí být napsané tak, aby **mohlo existovat i jako samostatný text**

Příklad: kamarádi se vás zeptají/musíte do televize

- Je koalice SPOLU typickou nebo netypickou předvolební koalicí?

Význam KZL

- Bez něj tuto otázku prostě uspokojivě neodpovíme
- S ním (Golder 2005): klíčové faktory pro vznik předvolební koalice **ideologie, volební pravidla a velikost stran.**
- Můžeme začít přemýšlet, jak a jestli jsou důležité i pro SPOLU a jestli není nějaký další.
- Nepřebíráme výzkum nekriticky, ale přemýšlíme, co „teorie“ přináší pro náš případ a naopak, co náš případ přináší pro teorii.

Jaký má tedy kritické zhodnocení literatury **cíle?**

- Shrnout co nejpřesněji a nejvýstižněji, co se v dané oblasti vyzkoumalo
- Posoudit, jak přesné a úplné jsou výsledky tohoto zkoumání

KZL-Konvence vědy

- Ukazujeme, odkud vycházíme a co k tomu přidáváme (protože jedině tak po nás něco zůstane).
- „*Problem-Gap-Contribution*“ přístup.

P-G-C přístup

- Problem= show me the problem
- Gap= show me the gap
- Contribution= show me your contribution

Jaké má kritické zhodnocení literatury **výhody**?

- Získáte přehled o výzkumu, který jste neznali
- Objevíte, co už je dobře udělané
- Porovnáte to, co napadlo vás, s tím, co se udělalo, výsledkem může být vylepšený nápad
- Posoudíte, jaká jsou slabší místa dosavadního výzkumu
- Uvědomíte si kontext vašeho výzkumu, snáz jste schopni formulovat, proč je relevantní, „k čemu je“.

Co všechno do něj zahrnout?

Bývá dobré se zamyslet i nad tím, jak dobře koresponduje akademická literatura s reálným světem, někdy je i proto dobré zahrnout neakademické zdroje (aplikovaný výzkum)

Nehodnotíme ani tak **literaturu** jako **stav poznání**.

Příklad

Článek patří do placené sekce.

S předplatným HN+ můžete číst bez omezení.

Vyzkoušejte předplatné HN+

Tomio Okamura žije se svými voliči v jiném světě. Starší bratr Hayato se ho snaží v kampani narušit

Tomio Okamura o víkendu dělal kampaň na fotbale v Hněvotíně u Olomouce.

autor: Radek Bartoníček

Radek Bartoníček, redaktor

25. 9. 2017 / 00:00

Deník N: vaše
nezávislé noviny

Rozhov
kom
souvisl

Jaký je náš úkol, když KZL děláme?

- Studium dosavadního výzkumu zvyšuje naše porozumění problému
- Shrňeme ho tak, aby, abychom vybrali relevantní věci pro náš vlastní návazný výzkum

Jak ho dělat?

- **Selektivně**- nečtete často celé články/knihy, hledáte jen pasáže, vztahující se k vaší výzkumné otázce/tomu, co vás zajímá. Začínejte **anotacemi a abstrakty**.

Jak ho dělat prakticky

- Knihy /někdy dobrý, někdy horší zdroj, moc učebnicové, obecné)
- Články: elektronické databáze, google (souvisí s autorskými právy)
- Ostatní zdroje: Vláda, Nevládní organizace (pozor na hodnoty autorů!)

Elektronické databáze- přístup

Vyhledávání v informačních zdrojích MU

Služba discovery.muni

Klíčové slovo

Hledej

Plný text Recenzované Katalog MU

[Zdroje abecedně](#)

[Zdroje dle fakult](#)

[Vzdálený přístup](#)

[Nápověda](#)

Elektronické informační zdroje (EIZ) jsou odborné licencované zdroje pro vědu, výzkum a výuku. Jsou to především placené komerční informační zdroje dostupné pouze zaměstnancům a studentům MU.

Pro přístup k těmto zdrojům využijte univerzitní počítačovou síť. Pro externí přístup (např. z domova, ze zahraničí, z externího pracoviště) můžete použít [vzdálený přístup](#).

Upozornění

Je dovoleno využívat zdroje pouze pro vlastní studijní a výzkumnou potřebu. Hromadným stahováním dat z jednotlivých zdrojů, které zjevně převyšuje vaši aktuální osobní potřebu, porušujete licenční podmínky. To může vést k zablokování přístupu ke zdrojům pro vás i celou Masarykovu univerzitu.

Aktuality

[Nová verze Portálu EIZ](#)

přehled nových vlastností

[ProQuest mimo provoz](#)

dne 20. 1. 2019 budou databáze ProQuestu mimo provoz

[EZproxy v prohlížeči Edge](#)

EZproxy nemusí v prohlížeči Microsoft Edge (dříve Explorer) fungovat korektně

[Indikace plného textu u Wiley](#)

chybná indikace dostupnosti plného textu u Wiley

Nejnovější zdroje

11.10.2019

[Oxford Research Encyclopedia of Linguistics](#)

online encyklopedie z oblasti lingvistiky

30.7.2019

[Routledge Handbooks 2014-2019 \(e-knihy Taylor & Francis Group\)](#)

elektronické knihy z humanitních a společenských věd

15.4.2019

[SCOAP3](#)

Repozitář článků z oblasti částicové fyziky.

[Více](#)

Zdroje- kolekce

 JSTOR	plné texty vědeckých časopisů z různých oborů (Journal Storage) [více informací]
L	
 L'Année philologique	bibliografická databáze z oblasti starověku a pozdní antiky [více informací]
 Literature Resource Center	plnotextový, biografický a bibliografický zdroj literárních informací [více informací]
M	
 MANUSCRIPTORIUM	rukopisy a staré tisky v ČR [více informací]
 *MU-FSS e-zdroje	kolekce elektronických zdrojů dostupných na FSS MU [více informací]
N	
 Nature-journals	kolekce vybraných špičkových časopisů z vydavatelství Nature Publishing Group [více informací]
O	
 OECD iLibrary	statistické databáze, online knihy a periodika OECD [více informací]
 Oxford English Dictionary Online	Online verze oxfordského výkladového slovníku angličtiny [více informací]
 Oxford Handbooks Online HSS	fulltextová kolekce e-knih z oblasti humanitních a společenských věd [více informací]
 Oxford Journals - Arts & Humanities	kolekce humanitních online časopisů [více informací]
 Oxford Journals - Social Science	kolekce online časopisů z oblasti sociálních věd [více informací]
P	
 PressReader	plné texty více než 6 000 zahraničních deníků a populárně naučných časopisů [více informací]
 ProQuest Central	nejrozsáhlejší světový akademický informační zdroj [více informací]
 ProQuest - humanities	časopisy z oblasti společenských a sociálních věd z megalozdroje ProQuest 5000 [více informací]
 PsycINFO/PsycARTICLES	abstraktová a fulltextová databáze z psychologie [více informací]
R	
 Routledge Handbooks 2014-2019 (e-knihy Taylor & Francis Group)	elektronické knihy z humanitních a společenských věd [více informací]
S	
 Sage Journals Online - HSS	elektronické časopisy [více informací]
 Sage Knowledge	elektronické knihy [více informací]
 Science	špičkový časopis z oblastí přírodních věd, medicíny a dalších [více informací]
 ScienceDirect	plné texty časopisů nakladatelství Elsevier [více informací]
 SCOPUS	multioborová citační a abstraktová báze od Elsevier [více informací]

Vyhledávání

ScienceDirect

Journals & Books

Create account

Sign in

Search for peer-reviewed journals, articles, book chapters and [open access](#) content.

Discover more with ScienceDirect

- Receive personalized recommendations based on your recent signed-in activity
- View your reading history
- Create publication and search alerts

[Register for personalized features >](#)

Explore scientific, technical, and medical research on ScienceDirect

[Physical Sciences and Engineering](#) [Life Sciences](#) [Health Sciences](#) [Social Sciences and Humanities](#)

Physical Sciences and Engineering

[Chemical Engineering](#)

From foundational science to new and novel research, discover our large collection of Physical

Výsledky hledání

Find articles with these terms

"alternative vote"

Advanced search

334 results

Set search alert

Refine by:

Years

2019 (19)

2018 (18)

2017 (13)

Show more

Article type

Review articles (8)

Research articles (247)

Encyclopedia (4)

Book chapters (13)

Show more

Publication title

Electoral Studies (103)

Games and Economic Behavior (12)

Mathematical Social Sciences (11)

Show more

Access type

Download selected articles [Export](#)

sorted by relevance | date

Research article Full text access

Politicians, voters and democracy: The 2011 UK referendum on the Alternative Vote

Electoral Studies, Volume 32, Issue 2, June 2013, Pages 215-223

John Curtice

Download PDF Abstract Export

Research article Full text access

The alternative vote: Do changes in single-member voting systems affect descriptive representation of women and minorities?

Electoral Studies, Volume 54, August 2018, Pages 90-102

Sarah John, Haley Smith, Elizabeth Zack

Download PDF Abstract Export

Want a richer search experience?

Sign in for personalized recommendations, search alerts, and more.

[Sign in](#)

Research article Full text access

The alternative vote and ethnic accommodation: New evidence from Papua New Guinea

Electoral Studies, Volume 16, Issue 1, March 1997, Pages 1-11

Ben Reilly

Download PDF Abstract Export

Research article Full text access

If you like the alternative vote (a.k.a. the instant runoff), then you ought to know about the Coombs rule

Electoral Studies, Volume 23, Issue 4, December 2004, Pages 641-659

Jak by mělo být dlouhé?

- Určitě kratší, než náš vlastní výzkum
- Podle žánru zhruba $\frac{1}{4}$ celého textu nebo o něco méně (článek, bakalářské/diplomové práce)

Cíl dobrého zhodnocení výzkumu

- **Ukažte, že váš
výzkum/problém/otázka spočívá na
ramenou obrů**

Příklad:

- V šedesátých letech vznikly dvě klíčové práce o stranické soutěži (o tom, na základě čeho voliči volí strany):
- **Downs 1956** (klíčová v soutěži blízkost a vzdálenost stran a voličů) x **Stokes 1963** (reaguje na Downse, říká, že to je jinak a klíčová je vnímaná kompetence politiků).
- Nejcitovanější práce v politologii, množství následovníků
- Moje monografie (2015): pak na ramenou obrů říká, že je to jinak a že blízkost a vzdálenost a kompetence není buď/anebo, ale navzájem se podporuje.

Úkoly kritického zhodnocení literatury

UDĚLEJTE V TÉMATU POŘÁDEK

- 1. Jaké názory/přístupy se vyslovují k výzkumné otázce? Jakou má tradici? Odkud vyšel?
- 2. Jaké jsou zatím odpovědi na naši otázku?
- 3. Jaké mají tyto odpovědi silné a slabé stránky?
- 4. Budeme nějakou z nich pro náš vlastní výzkum využívat víc (a proč)?

Přístupy k výzkumné otázce

- Někdy jsou etablované, jindy je musíte sami kriticky interpretovat
- Někdy je toho málo na „přístup“, zvlášť u nových věcí jde o izolované články a musíte v nich udělat pořádek sami (porozumět podstatě střetu, rozdílným odpovědím, případně bílým místům)
- Základní otázka: v čem se shodují, v čem liší a o čem třeba vůbec nemluví („gaps“-mezery v poznání)?

Příklad kritické interpretace přístupů k výzkumné otázce: Strmiska-Chytilík 2012

- Otázka: lze uplatňovat stejné konceptuální rámce pro výzkum politických stran ve vyspělých i rozvíjejících se zemích?
- 2 základní odpovědi:
- Sartori- v žádném případě ne (+ argumentace)
- Mainwaring- ano, všechny stranické systémy tvoří kontinuum „institucionalizovanosti“ (+ argumentace)

Jaké jsou odpovědi na naši otázku?

- Pokud vůbec, tak v 99% 1. špatně studujeme nebo 2. máme špatně formulovanou otázku
- Pokud nějak, pak je potřeba vysvětlit, v čem se shodují a v čem odlišují (nejlepší situace).
- Pokud všichni odpovídají stejně, je slušná šance, že otázka je banální

Jaké mohou být problémy/příležitosti dosavadních odpovědí?

- Zastaralost věcná
- Zastaralost konceptuální
- Ethnocentrismus, Kontext (nesmíme zanedbat)

Jak dobré jsou odpovědi (jedna nebo víc)?

- Těžká část- dívejte se na problém očima těch přístupů, ne svýma!
- Posuzujte empirickou využitelnost, možné problémy a logickou konzistenci

Kterou z nich si vybereme?

- Někdy je naše práce **testem** těchto odpovědí (nevybíráme si předem žádnou, postavíme je proti sobě, testujeme na datech, ukážeme, jak to je), někdy je to i test dominantní (ale např. etnocentrické) odpovědi
- Výjimečně posuzujeme v celé práci problém z více perspektiv
- Někdy vybereme jeden, jasně vysvětlíme kritéria (menší prozkoumanost, lepší šance posunout se kupředu, sociální relevance).

Příklad

- Volí pravicově-populistické strany spíš mladí nebo staří voliči?
- Jedna odpověď: **mladí** (nízká stranická identifikace, snáz podlehnou diskursu populismu)
- Druhá odpověď: **staří** (pravice jako reakce na postmaterialistickou revoluci, kterou starší generace odsuzují).
- Inglehart a Norrisová to nechali jako otevřenou otázku a zkoumali to (2019): v CEE spíš mladší, jinde ve světě starší.

Jak psát kritické zhodnocení

- Výstižné názvy kapitol
- „Jak probíhají volební reformy: tři přístupy“ = správně
- „Průběh volebních reforem“ = špatně (implikuje popis, není jasné, že jde o konfliktní věc)

Jak psát kritické zhodnocení

- Držte se úkolů 1-4, nejde o to, řadit za sebe argumenty z toho, co si přečtete, je nutné je strukturovat, konstantně mezi nimi posuzovat= **syntéza**
- Argumenty přístupů prezentujete nezaujatě
- Váš zkoumaný případ/případy prozatím příliš do argumentace věcně nezapojujte

Příliš málo vs. příliš moc literatury

- Pokud **příliš málo**, obvyklá postupujete **koncentricky**- máte jak nadřazenou literaturu vašemu problému, tak i tu, která se ho dotýká přímo
- Pokud **příliš moc**, snažte se přehled literatury **co nejvíc zaměřit/zacílit** na věc, která vás zajímá.

Př.: Diplomka o využívání sportovních metafor (David

Vokál, https://is.muni.cz/auth/th/385840/fss_m/)

- Experimentálně chce zkoumat využívání sportovních metafor v politických textech, je k tomu málo literatury
- **Level 1:** chvíli píše o metaforách (co jsou, jaká je jejich funkce)
- **Level 2:** píše o sportovních metaforách (jejich funkci, využívání, dosavadním výzkumu)
- **Level 3:** píše o experimentálním výzkumu sportovních metafor (je ho málo, ale přinesl zajímavé výsledky).

Co se bude hodnotit v seminárním úkolu

- **Kompletnost**- ukažte, kde se zadaná otázka vzala a jaké jsou na ni (všechny) odpovědi
- **Strukturace argumentu**- ukažte, v čem existuje mezi odpověďmi na otázku soulad, v čem nesoulad- **porovnávejte argumenty**
- **Hodnocení stavu poznání**- měla by nějaká odpověď dostat přednost? Proč?
- **Chybí něco dosavadnímu výzkumu?**- jak zpřesnit odpověď na zadanou otázku?
- **Formální aspekty (korektní odkazování, vedení seznamu literatury).**

Úkol

- Popište, jak se podle Svačinové **rozhoduje** volič, který používá **model odměny a trestu** a **vysvětlete**, proč ho používá (max 600 znaků, odevzdat do dneška, 20:00 do odevzdávnice v ISu-Seminář 1).
- <https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/4510/3576> část3